

TÄHKEKE

1997

TARK TALLEKE

Kas sa oled juba proovinud ise teatrit teha? TÄHEKESE NUKUTEATER hakkab uuel aastal sulle selleks võimalust pakku-
ma. Tee mõnest pappkarbist lava, meisterda nukud-tegelased ja
asu asja kallale. Kui sul on õdesid-vendi, saad osad mitme vahel
jaotada. Kui ei, tuleb sul endal kõigi tegelaste eest rääkida.

Tegelased: Tark Talleke, Nukk, Rebane, Hunt ja Vanatühi.

Tark Talleke: Mää-ä, rohi on nii hää-ä!

Nukk: Mis sa kaebled, nibli rohtu!

Tark Talleke: Mää-ä. Ma ei saa niblida. Ma pean valvama Rebast
ja Hunti.

Nukk: Ei mina karda neid kumbagi. Ma ei karda isegi
Vanatühja. (Hakkab rõõmsalt laulma ja tantsima.)

(Ilmub Rebane.)

Rebane: Tere, siitpere! Ma tulin Tallekest sööma.

Tark Talleke (ehmu, poeb Nuku selja taha ja õpetab sosinal):

Kiida Rebast. Ütle, sul on tõesti ilus saba.

Nukk (valjult) : Sul on tõesti ilus saba.

Rebane (uhkelt) : Jah, mul on ilus saba.

Tark Talleke (sosinal) : Ütle, et jahimees tahab sinu ilusast
sabast kraed teha.

Nukk (valjult) : Jahimees tahab sinu ilusast sabast kraed teha.

Rebane: Kus jahimees on?

Tark Talleke (sosinal) : Põõsa taga.

Nukk (valjult) : Põõsa taga.

Rebane: Head aega, ei mul ole praegu aega Tallekest süüa. Või
minu saba kallale!

Nukk: Oi, Tark Talleke, sa oled nii tark! Kavaldasid Rebase üle.
(Laulab ja tantsib rõõmsalt.)

Tark Talleke: Mää-ä, rohi on nii hää-ä!

Nukk: Mis sa kaebled, nibli rohtu!

Tark Talleke: Mää-ä. Ikka ei saa niblida. Nüüd pean veel hunti
valvama.

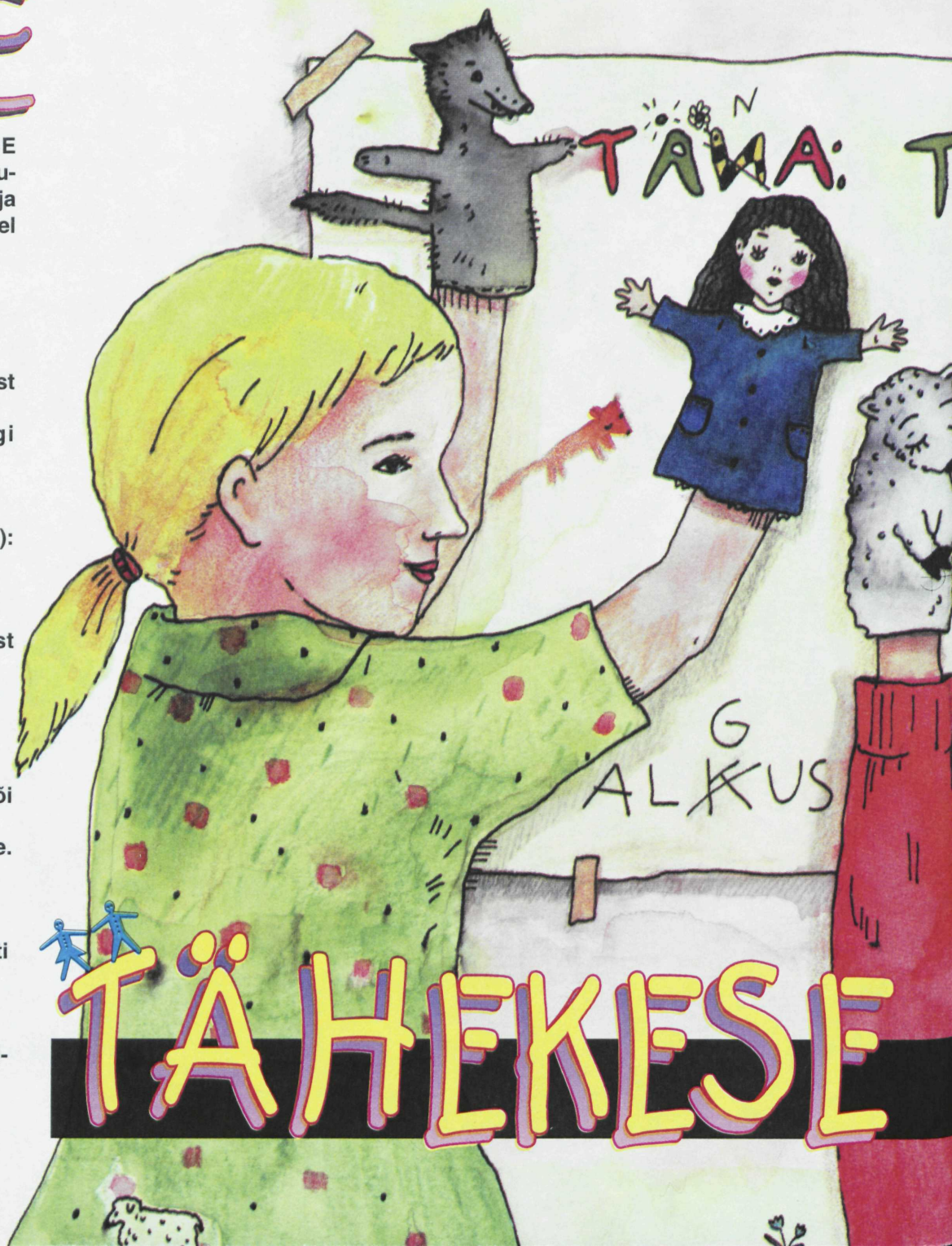
(Ilmub Hunt.)

Hunt: Tere, siitpere! Ma tulin Tallekest sööma.

Tark Talleke (ehmu, poeb jälle Nuku selja taha ja õpetab sosi-
nal) : Kiida Hunti. Ütle, et su silmad põlevad tõesti ilusasti.

Nukk (valjult) : Sul põlevad silmad tõesti ilusasti.

Hunt (uhkelt) : Jah, minu silmad põlevad tõesti ilusasti.

TÄHKESE

Illustreerinud ANU KALM

ARK TALLEKE

KELL 5

NUKU TEATER

Tark Talleke (sosinal): Ütle, et jahimees tahab sinu silmadest taskulampi teha.

Nukk (valjult): Jahimees tahab sinu silmadest taskulampi teha.

Hunt: Kus jahimees on?

Tark Talleke (sosinal): Põõsa taga.

Nukk (valjult): Põõsa taga.

Hunt: Head aega, ei mul ole praegu aega Tallekest süüa. Või minu silmade kallale! (Ära.)

Nukk: Oi, Tark Talleke, sa oled veel targem, kui ma arvasin. Trumpsid ka Hundi üle. (Laulab ja tantsib rõõmsalt edasi.)

Tark Talleke: Mää-ä, rohi on nii hää-ä.

Nukk: Mis sa jälle kaebled, nibli rohtu! Söö kõht täis.

Tark Talleke: Mää-ä. Ma ei saa niblida. Üks meist peab valvama. Ei tea, kes võib veel tulla. Mää-ä.

(Ilmub Vanatühi.)

Vanatühi (mesise moega): Tere, siitpere! Tulin vaatama, ehk saan teiega kaubale. Mis sa arvad, Nukuke-Pähklike, kui laenaksid mulle oma Tallekese kasukat?

Tark Talleke (ehmun, poeb jälle Nuku selja taha ja õpetab sosinal): Küsi, miks sa Rebaselt ei laena? Rebase kasukas on kenam.

Nukk (valjult): Miks sa Rebaselt ei laena? Rebase kasukas on kenam.

Vanatühi: Kenam küll, aga kavalam. Kui mul on Rebase kasukas seljas, ei usu mind keegi.

Tark Talleke (sosinal): Küsi, miks sa Hundilt ei laena, Hundi kasukas on tugevam.

Nukk (valjult): Miks sa Hundilt ei laena? Hundi kasukas on tugevam.

Vanatühi: Tugevam küll, aga hullem. Kui mul on Hundi hull kasukas seljas, jooksevad kõik minu eest ära. Ainult Tallekese omas ei karda mind keegi.

Tark Talleke (sosinal): Küsi, miks nad sind kardavad.

Nukk (valjult): Miks nad sind kardavad?

Vanatühi: Aga mina olen Vanatühi.

Tark Talleke (sosinal Nukule): Aja ennast hästi sirgu ja tee kolm korda kuke häält!

Nukk: Kikerikii – kukeleegu! Kikerikii – kukeleegu! Kikerikii – kukeleegu!

Vanatühi: Head aega, ei mul ole praegu aega Tallekese kasukat laenata. Või minu elu kallale! (Ära.)

Nukk: Oi, Tark Talleke! Sa oled kõige targem, keda ma näinud olen, ajasid isegi Vanatühjale hirmu nahka.

Tark Talleke: Laula, Nukuke. Tantsi, Nukuke. Enam ei tule meid keegi kimbutama.

(Nukk hakkab laulma ja tantsima, Tark Talleke aga rohtu niblima ja näblima.)

Tark Talleke: Mää- ä, rohi on tõesti imehää-ä-ä.

GERDA WEINERT
saksa kirjanik

Harakas

Pappkatuselt

Kolme täiskasvanud lapse ema Gerda Weinert on aednikuks õppinud, alustas aga enam kui kolmekümne aasta eest lühilugude kirjutamist. Algul täiskasvanuile, peatselt ka lastele, ja aednikust sai vabakutseline kirjanik, kelle jutused on ilmunud paljudes ajakirjades, ajalehtedes ja valimikes.

Majal, kus elasime, oli lameda pappkatusega juurdeehitis. Käeulatuses selle katuse kohal oli minu töötoa aken. Kuumadel suvepäevadel pärast äikest jäid katusele vihmaveeloigud ja alati tuli harakas sinna jooma. Vaatasin seda imeilusat lindu. Mulle meenus ka, mida harakast räägiti: talle meeldivad läikivad asjad ja ta varastab neid. Teadsin samuti, et vareslased võivad hakata inimest usaldama ja õpivad koguni rääkima. Harakas hüples ja kekutas oma vilkal tippival sammul mööda katust. Hakkasin talle sinna juustu- ja vorstiraasukesti poetama. Harakas nokkis neid meeleldi. Varsti laskis ta endale nokatäisi koguni aknalauale serveerida.

Lind valmistas mulle alati heameelt. Ja mul polnud salakavalat mõtetki teda kinni võtta ning õpetada siis mõnd sõna ütleva –, et sellega kiidelda saaksin. Lootsin hoopis, et harakas nokib varsti mu peo pealt. Siis saan teada, kas ta tõesti tunneb huvi ka minu kuldsõrmuse vastu.

Aga läks teisiti. Ja seepärast ei ole ma seda lugu tänini kellelegi jutustanud. Nimelt oli järsku kirjutuslaualt kadunud minu pastaka hõbedane tupp. Aken oli minu äraolekul lahti. Nii et ikkagi varganägu see harakas! Kui ta jälle kohale lendas ja kekutades aknale tuli, lõin käsi plaksudes kokku ja hurjutasin valjusti. Harakas põikas kohkunult lendu, viskasin teda veel õunaga järele. Et temast alatiseks lahti saada, panin väikese raadio aknale ja lasksin sellel lärmata.

Mitte kaua pärast seda leidsin üles oma hõbedaläikelise pastakapea – see oli sattunud kirjamapi vahele. Piinlik lugu. Panin jälle, ja nüüd eriti hõrgutavaid nokatäisi haraka jaoks katusele. Aga ta ei tulnud ka pärast vihma enam nokatäit vetki võtma.

Kahju, et linnult on raske või päris võimatu andestust paluda.

Saksa keelest tõlkinud Harri Jõgisalu

JAAN RANNAP

Hilda ja Harald

Üle mitme aasta on meil jälle harakad. Millal nad tulid, ei märganud keegi. Ka pesaehitamisega keldrikünka kõrval kasvava elupuu võrassa saadi vargsi ja varjatult hakkama. Aga siis nähtavasti leiti, et varbad on maas ja sissekirjutus olemas. Enam pole tarvis tagasihoidlikku külalist mängida. Ühel päeval kuulutasid harakad lärmakalt õue ning õunaaia omaks. Siitpeale ei saanud keegi vanale talumajale märkamatult läheneda. Hilda ja Harald tõstsid kohe häirekisa.

Nimed andsime neile meie. Hilda sellele, kes pisem ja katkutud sabaga, Harald tema suuremale ja säravamale välimusega kaaslasele. Ega me teadnud, kas see õigesti läks. Et tavaliselt on isalinnud oma elukaaslastest uhkema kuuega, siis arvasime seda ka harakate puhul.

Õunaaia taga lepestikus elutsevad rästad harakaid ei sallinud. Sageli võis näha, kuidas rästasalk haraka kannul kihutab. Ega seda olnud kauaks. Teadsime varasemast kogemusest, kes alla annab. Rästad lasevad harakate elupaiga lähedusest jalga. Neil pole seal lihtsalt võimalust poegi üles kasvatada. Peida pesa, kuidas oskad, harakas leiab ikka üles ja rüüstab ära. Kui harakad maja läheduses elutsemas, ei ole maasikatele kattevõrku vaja. Siis pole ka rästaid, kes marju nokivad.

Harakas on erakordselt uudishimulik – on sageli öeldud ja kirjutatud. Rahvajuttudes antakse talle enamasti suure lobiseja ja tühjajututegija roll. On selle lobisemisega, kuidas on, kuid uudishimulikud paistsid Hilda ja Harald küll olevat. Aeg-ajalt käis meie krundi ümber tiiru teemas poole kilomeetri kaugusel metsalagendikul elav koer Polla. Pollal oli kuusiku servas kuut ja kett, kuid mõnikord, taevas teab, kuidas, õnnestus tal viimasest vabaneda. Vaba Polla ei jäänud kodulagendikule uimerdama. Ta ruttas vaatama, mis kaugemal uudist.

Kui harakad Pollat märkasid, ei saanud koer enam sügavas rahus sörkida. Vähemalt üks neist jäi Pollat saatma. Mispärast ometi? Ei kippunud ju koer nende toidulaua kallale. Ei olnud temast ka lindudele hädaohtu. Muud põhjust ei võinud olla – harakad tahtsid teada, mis asju võõras koer ajab. Uudishimu kihutas neid tagant.

Kollase kassiga, kes suure maantee teeristilt ajuti meie metsatukka ilmus, oli teine lugu. Kass käis üles korjamas hiiri, keda pööningulõksudest luugi alla pilluti. Harakate meelest oli see ennekuulmatu. Ka neile meeldisid hiired, kelle püüdmisega polnud vaja vaeva näha. Kui

kollane kass soovis jaole jõuda, pidi ta õigel ajal väga varjatult aeda hii-
lima.

Ükskord läks tal see korda. Kassil oli juba hiir hambus, kui harakad teda märkasid. Kurjalt kädistades sööstis Harald alla. Kass pillas hiire, hüppas vastu ja sähmas tagajalgadele tõustes esikäppadega. Kuid Harald ei mõelnudki kassi rünnata. Ta katsatas juba õunapuuksal, igapidi rahul oma karme kaasaga, kes vahepeal oli jõudnud hiire nokka napsata.

Tubli, Hilda! Tubli, Harald! kiitsin mõttes mina, kes ma seda juhtumit saunaaknast olin jälginud. Huvitav, mis edasi saab? Kes sööb saagi, mis on hästi kavandatud koostöö tulemus?

Sellele küsimusele ma ei saanud vastust. Hilda ja Harald olid äkki jäljetult kadunud.

Illustreerinud REET REA

VOLDEMAR
MILLER

KUIKE MUNA

"Vanaema, miks sul on ainult üks kukk?"
"Milleks mul neid rohem peaks olema, ühest aitab küll," ütles vanaema.
"Aga kanu on sul ju mitu. Ja kukk on ometi palju ilusam."
"Ilusam küll, aga ta ei mune. Kanad munevad."
"Miks siis kukk ei mune?"
"Sellepärast...sellepärast, et ta on kukk. Kuked ei mune."
"Miks kuked ei mune? Ma tahan kuke muna."
"No räägi siis temaga – ta on ju su sõber," ütles vanaema naerdes.
Ja Aidi rääkiski. Kukk oli ta sõber. See oli lahke armas kukk, mitte niisugune riikas nagu kuked enamasti. Kui Aidi õues kuhugi istuma jäi, tuli kukk ta juurde, nokkis õrnalt nagu kallistades ja laskis ennast silitada.
"Kukk, kutt-kutt," kutsus Aidi kukke. "Miks sa ei mune?"
"Kutt-kott," ütles kukk imestades ja raputas pahaselt pead. "Ma olen ju kukk."
"Mis siis, et kukk. Ühe muna võiksid sa ikka muneda. Ma tahan väga!"
See jutt pahandas kukke nõnda, et "kott-kott" tehes läks ta Aidi juurest eemale.
Aidi oli õnnetu. Järgmisel hommikul tuli ta aga kanalast suure rõõmukisaga:
"Vanaema!" hüüdis ta. "Vaata! Kuke muna! Mul on kuke muna," ütles Aidi ja näitas vanaemale suurt muna, palju suuremat kui teised.
"Kust sa selle said?" küsis vanaema imestades.
"Pesast, kanapesast. Seal see oli, kuke muna," rõõmustas Aidi. "Mina palusin ja tema munes."
"Imelik," imestas vanaema. Imelikku aga ei olnud seal midagi. Naabri Ott, kes nägi ja kuulis Aidi juttu kukega, oli toonud kodust kalkuni muna ja pannud selle kanapesa.

LEHTE HAINSAHU

Maailma MAAD

"Misasi on Vaaremaa?" küsib Tõnn.

"See on niisugune maa, mis vaaremale kuulunud, see tähendab näiteks vanaisa emale. Miks sa seda küsid?"

"Leidsin kaardi pealt."

"Näita."

"See on ju Saaremaa, kulla poiss!"

Natukese aja pärast tuleb Tõnn jälle. "Nüüd leidsin Riiumaa!"

"Kas mitte Hiiumaa?" kahtleb ema.

"Kohe vaatan. Ongi Hiiumaa. Kas seal elavad hiid?"

"Küllap vist," arvab ema. "Ma ei ole Hiiumaal käinud."

"Aga Närvamaa on küll olemas!" hõikab Tõnn toast.

"Järvamaal oleme ju käinud, see on olemas jah," ütleb ema köögist.

Mõne silmapilgu pärast tuleb Tõnn kööki teatama:

"Leidsin üles veel Marjumaa, Nõlvamaa, Taplamaa, Nirumaa ja Mõrumaa!"

"Sa oled päris maadeavastaja kohe!" imestab ema.

"Kas need on kauged maad?" uurib Tõnn.

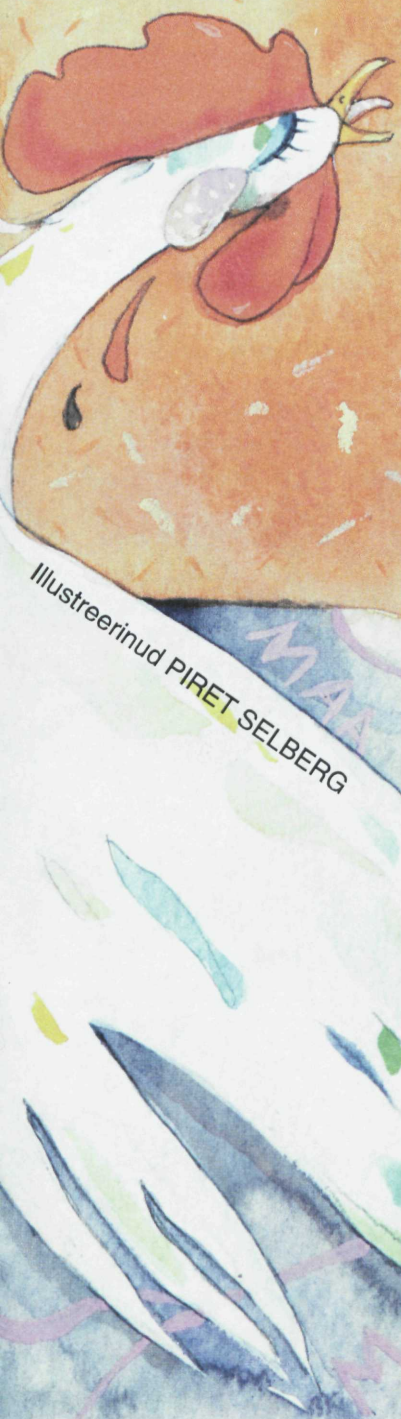
"Lennukiga ei lenda, aga jalgsimehele kauged kindlasti," ütleb ema. "Tuleval suvel lähmeagi Jalgamaale."

"Ja kõige lõpuks tuleb Tormsi," ütleb isa teisest toast.

"Tore on. Sinna jääme tormivarju," ütleb Tõnn.

"Hea mõte, Põnn," kiidavad isa ja ema.

Illustreerinud PIRET SELBERG

ELLEN NIIT
Ema unelaul

ÄIU-ÄIU-ÄIU,
SINA VEEL EI KÄI JU,
SUIGUD EMA SÜLES,
KIIGUD ALLA, ÜLES.

SUIGUD EMA SÜLES,
PEAGI TÕUSED ÜLES,
ÕIGE VARSTI JUBA
VEERED MÕÖDA TUBA.

KULUB VEIDI AEGA,
JUBA ASTUD AEDA,
MÄRKAD LILLESILMA,
ILUSAT MAAILMA.

MÄRKAD VÄRSKET LEHTE,
TÄRKVEL TAEVATÄHTE,
HOOMAD VALGUST, VARJU,
HALJAID KÜNKAHARJU.

ASTUD ÕUEST VÄLJA,
ASTUD MÕÖDA VÄLJA,
KAODKI KÜNKA TAHA...
MEMM JÄÄB KOJU MAHA.

MAGA, MAGA, POJU!
TÄNA JÄÄD VEEL KOJU,
TÄNA UNERANDA
EMA VÕIB SIND KANDA.

MAGA, ÄIU-ÄIU,
SINA VEEL EI KÄI JU,
SUIGUD EMA SÜLES,
HOMME TÕUSED ÜLES.

ELLEN NIIT
Isa unelaul

MAGA AGA MAGA, MIISU,
ISA TIIGRIKIIISU!
KÜLAD LÄKSID KOJU,
MAGA, KARUPOJU.
ÕUE ASTUB ÕHTU,
OMAD POEVAD PÕHKU.
KÕIKIDEL ON UNI
UUE HOMMIKUNI.

EBE-RUUTA EELMÄE
Uku saab pai

PALG SAAB PAI
JA JALG SAAB.
TALD SAAB.
PIHK SAAB
JA PIHT SAAB.
KÕHT SAAB.
SELG SAAB
JA KÜLG SAAB.
ÕLG SAAB.
PÕLV SAAB.
KÕRV SAAB.
SÕRM SAAB.
SILM SAAB
JA KULM SAAB.
NINA JA VARVAS.
SINA OLED ARMAS.

EBE-RUUTA EELMÄE
Tiiger

- TERE, VÄIKE TIIGER,
SA PISTAD NAHKA JU KÕIK OMA RIIDED.
LAS MA TÕSTAN SU SÜLLE!

- TORE, EMA, ET JÄLLE
SAAN SÜÜA ÄRA PUDIPÖLLE JA LUSIKA
JA PUDRUSED RUSIKAD.

Illustreerinud ÜLLE MEISTER

BARBIE muinasjutu- õhtu

BARBIE

1. _____

2. _____

Barbie istub üksi kamina ees. Üle tüki aja sai ta endale sellise mõnusa õhtu lubada. Vanemad koos nooremate õdedega sõitsid koolivaheaja viimasteks päevadeks suusatama. Barbie põdes hiljuti grippi ega läinud nendega kaasa. Algul ta veidi kurvastas, sest suusata meeldis talle väga. Kuid pärast mõtles, et saab kaks päeva üksi kodus olla. Ja see tegi meele rõõmsaks.

Juba nädala algul hakkas Barbie mõnusaks äraolemiseks ettevalmistusi tegema. Ta tõi poest nii palju toitu, et poleks vaja nädalavahetusel välja minna. Ühel jalutuskäigul põikas ta sisse raamatukogusse. Kuna ta ei teadnud täpselt, millist raamatut tahaks, lonkis ta niisama riulite vahel ja luges pealkirju. Äkki märkas ta silti MUINASJUTUD. "Ah, polegi ammu muinasjutte lugenud," mõtles Barbie ja hakkas raamatuid lähemalt uurima. Need olid paigutatud tähestiku järjekorras. Ameerika muinasjutte ta ei tahtnud, neid oli lapsena küll ja küll kuulnud. Nii mõndagi neist mäletas ta kui üsna sünget lugu. Barbie soovis midagi lõbusamat ning lausa romantilist. Euroopa muinasjuttudeni jõudnud, jäi talle E-tähe alt pihku üsna paks raamat. Selle pealkiri oli "Eesti rahva ennemuistsed jutud". Eestimaast oli vahepeal Ameerika TV-uudistes juttu olnud, kuid midagi täpsemat selle maa kohta Barbie'le küll ei meenunud. "Võtangi selle, saan vähemalt midagi uut teada," arvas Barbie. F-tähe alt jäi talle näppu paks kõide prantsuse muinasjuttudega.

Laupäeva õhtupoolikul, kui maja oli harjumatult vaikseks jäänud, seadis Barbie end raamatutega kamina ette. Mõlema sisukorra läbi lugenud, torkas talle silma, et nii ühes kui teises oli sama pealkirjaga muinasjutt – "Tuhkatriinu". Kõigepealt võttis ta kätte prantslaste oma. Jutt oli illustreeritud uhkete piltidega. Seal olid hästi riides kaks kurja näoga tüdrukut ning üks hirmunud ja kehvalt riides, kuid väga kaunis tütarlaps. Ehk on lõpp siiski õnnelik, lootis Barbie. Nii ka läks, Tuhkatriinust sai printsess.

Eesti muinasjuturaamatus oli sama jutt ilma piltideta. Sisult sarnanesid kahe maa muinasjutud teineteisega, kuid oli ka erinevusi. Näiteks prantsuse muinasjutt sai kutsar suurest rotist, eesti omas mustast põrnikast. Prantslaste jutt oli teenreid rohkem – kuus –, eestlaste omas kõigest kaks. Õnnelik lõpp oli siiski mõlemal.

Barbie otsis välja Euroopa kaardi ja uuris sealt, kus see Eestimaa õieti asub. Prantsusmaa torkas talle kohe silma. Eesti oli tükk maad kaugemal. Kuidas küll muinasjutt läbi mitme maa ja erineva keele rändas? Kaminatule ääres mõtiskles ta selle üle üsna pikalt, kuid mõistatuseks see jäigi. Toas oli vaikne. Vaikuses oli parem ette kujutada muinasjutu rändamist ajal, mil igasugu heliaparaatidest veel midagi ei teatud. Enne uinumist mõtles Barbie, et sellist vaikset õhtut tasub endale tihemini lubada.

KÜSIMUS, millele saab anda kaks vastust, käib ka Tuhkatriinu muinasjutu kahe variandi kohta.

Millest võlus haldjas Tuhkatriinule tõlla muinasjutu eesti ja prantsuse variandis.

NB! Loosimisele tuleb 6 kaminat. Selle teisel pool on kapp. Nii et ühe loosiga võid võita tegelikult kaks asja. Talonge ootame toimetusse 12. veebruarini. Aadressi leiad ajakirja tagumiselt sisekaanelt.

UU!

Kes tahab rulluiske

No kes ei tahaks. Kuid et neid endale saada, pead meile joonistama vähemalt kaks naljapilti, mida ka karikatuuriks kutsutakse. Hea, kui need on värvilised, kuid sobivad ka must-valged. Oma töö soovitate teha joonistusvihiku lehele, sellest suuremat on raske sirgena toimetusse lähetada. Õhemale paberile tehtud pilt ei taha jälle trükituna hästi välja tulla, ka sellepärast sobib joonistusvihiku leht kõige paremini. Pilt võib väiksem olla küll, aga ka mitte nii pisike, et seda luubiga uurima peaks.

Kel joonistamine hästi välja tulema ei kipu, sel soovitate meile saata naljajutu.

Ja nüüd auhindadest:
peauhind – RULLUISUD

I – põlvekaitsed

II – plastsuusad

III – suur šokolaad

Kindlasti tuleb ka lohusauhindu.

Töö saada meile korralikult vormistatuna. See tähendab, et kirja pane oma nimi, kodune aadress, vanus või (ja) klass, kus õpid. Töid ootame toimetusse 15. veebruariks.

Meie aadressi leiad ajakirja tagumiselt sisekaanelt. Ümbrikule kirjuta ka VÕISTLUSTÖÖ.

TEEME LAHTI POSTIPÄLVINA

Avaldame Vara Põhikooli 2. klassi õpilaste lugusid kassist.

Kass Miki

Meie vanaemal on kass Miki. Mikil on ilus musta-valge-pruunikirju pehme kasukas ja rohelised silmad. Miki lemmiktoit on hiired ja piim. Kui vanaema koer Bimbo veel väike oli ja Mikiga mängida tahtis, siis sai Miki kurjaks ja lõi teda käpaga. Nüüd on saanud Bimbost suur koer ja Miki peab tema eest põgenema.

Miki elab põhiliselt õues. Vālgis, kus vanaema elab, on palju suuri puid, sellepärast on Mikil tihti puugid. Mina otsin Mikilt puuke ja ta pistab need nahka.

KAISA EDENBERG

Üllatuspakk

Mu õele Helinale kingiti suvel sünnipäevaks kass. Ta oli ilusa üllatuspaki sees. Kassil oli punane lips kaelas. Nüüd on kass juba suuremaks kasvanud. Ta armastab väga mängida. Vahel teeb kass ka pahandust. Tema lemmikjook on piim. Süles kass nurrub.

HELEN HALJASTE

Kassipojad

Elas kord üks kass. Ta nimi oli Kiti. Kitil sündis kaks musta värvi poega. Poegade nimed olid Miki ja Minni. Nad kasvasid iga päevaga. Kui nad suuremaks said, siis nad sõbrunesid naaberkoeraga. Koera nimi oli Rolli. Nad said suurteks sõpradeks. Varsti kasvas Rolli nii suureks, et ei tahtnud enam kassipoegade mängida, hoopis hirmutas neid. Kassipojad jooksid tuppa. Nad nägid lillevaasi ja hakkasid sellega mängima. Aga vaas läks hoopis katki. Perenaine ajas kassid õue ja sellest ajast peale ongi nad õuekassid.

KAILI ORAV

TIMMO ZIMMERMANN 7a
Tähe 8-57 Jõgeva EE2350
Huvid: jalgrattasõit, kleepsud.

KARIS PAUMETS 11a
Toila, Ida-Virumaa EE2021
Huvid:sport, udukad, kleepekad, inglise ja saksa keel, tantsimine, lugemine.

EVELIN KÜLAOTS 11a
Männiku 3 - 12, Voka
Ida-Virumaa EE2023
Huvid:kleepekad, hobused, hobusepildid.

KATRINA TALTS 10a
Metsa 7 - 8, Püssi
Ida-Virumaa EE2041
Huvid:tants, laulmine, sport, kuuln tümpsu, klepsud.

LIISA RANDMAA 10a
Aabla 2 - 4, Leesi sjk.
Harjumaa EE3026
Huvid:muusika, uisutamine, ratsutamine, udukad, klepsud.

EVA VAHTEL 11a
Mustamäe tee 132 - 79
Tallinn EE0029
Huvid:klepsud, udukad, kassid, koerad, lõbusad inimesed.

EVELIN TULP 8a
Mardipere 17,
Tallinn EE0035
Huvid:kuulsuste pildid, arvuti.

KADRI KANN 10a
Reola k. Tartu mk. EE2430

LÕUNAMAA JÄRVED

Järv on veega täitunud maismaanõgu, millel pole kahe-suunalist ühendust merega. Jõgi võib küll vee järvest merre toimetada, kuid sinna tagasi ei jõua see enne, kui on aurustunud pilveks. Pilvest langeb vesi alla kas vihma või lumena.

Suvel said paljud meist nautida järvi mitmel eri moel: kalapüük, paadisõit, ujumine, kaunid vaated. Järved on iga paiga ehe ka jääga kattunud. See viimati öeldu käib isegi Lõunanabamandri Antarktilise järvede kohta. Tõepoolest leidub järvi ka sellel igavese lume ja jää kuningriigiks peetaval maal. Kuidas on see küll võimalik?

Praeguseks on Maa oma teekonnal ümber Päikese jõudnud punkti, kus lõunapoolkera saab rohkem valgust ja soojust kui põhjapoolkera. Varsti algab Antarktilises suvi, mil Päike 2 - 3 kuud silmapiiri taha ei laskugi. Hele päikese paiste ja mõned kraadid õhusooja tekitavad jääst ja lumest sulavett, mille ojad, vahel ka tõelised jõed kannavad nõgudesse. Sügisel külmade saabudes kattuvad veekogud mõistagi jääga. Aprillist oktoobrini kestva, kuni 40 pakasekraadiga talve jooksul jõuab see jää umbes 2 meetri paksuseks kosuda. Suvel, detsembris-jaanuaris, vabaneb enamik järvi jääkasukast. Nii on Antarktilise rannikualadel. Sisemaa mägedes tuleb ette ka 60 - 70-kraadist talvepakast ning sealsete järvede jää ei sula täielikult ka suvel. Erakordselt ere päike sulatab seda külmale õhule vaatamata ikka õhemaks küll.

Mitmeaastase järvejää paksus ulatub vahel 5 - 6 meetrini. Kõige paksem jää, mida mul on tulnud veeproovide kättesaamiseks puurida, oli 3,7-meetrine. Aega kulus pool päeva ja naha sai soojaks mitmel korral. Sügisene uus järvejää on sile ja läbipaistev, järvepõhi paistab ka 20 meetri sügavuselt. Kõhedavõitu, justkui mõne hoone klaaskatusel on niisugusel jääl kõndida. Kui säärast jääd soojendab ennelõunane päike,

Järv saab vett juurde. Pildistanud ENN KAUP

Paljude järvede vesi seal kaugel külmal maal on kristallselge. Hõljuvaid organisme ehk planktonit on neis väga vähe. Rohkem vetikaid ja väikesi loomakesi elab järve põhjas. Kalu pole seni neist leitud. Puhas vesi ongi nende järvede suurim väärtus.

Viimasel ajal on üha rohkem tõendeid selle kohta, et Antarktilise 4 kilomeetri paksuse jääkilbi all leidub mageveega täidetud järvi. Vostoki jaama lähedal asuva järve pindala on 14 000 ruutkilomeetrit (ligi kolmandik Eestit) ja sügavus 500 meetrit. Maa sisemusest hoovav soojus ja peal lasuva jäämassi koletu rõhk teevad säärased järved võimalikuks.

ENN KAUP

võib see "laulma" hakata. Vahel on järvelt kostunud hääled meenutanud mulle naiserahva laulu ja hõikeid-oigeid, vahel lehma amumist. Õhtul jahtuvasse jäässe pragude tekkimist saadab aga piitsahoop meenutav hää. Antarktilise suurimate järvede pindala ulatub 15 ruutkilomeetrit ja sügavus 362 meetrini. Uskumatu, kuid tõsi. Paljud Antarktilise järved ei külmu ka talvel ja neis loksib siis kuni miinus 20-kraadine, vahel külmemgi vesi. Tegemist on sedavõrd soolase veega. Iisraelis asub Surnumeri (tegelikult hoopis järv), mille sooladest küllastunud vesi on nii raske, et kannab inimese pinnal. Seal ei peaks uppuda saamagi, sest vesi on kümme korda soolasem kui ookeanis. Mõne järve vesi Antarktilises on aga veelgi soolasem.

Augupuurimine võtab võhmale.

NUKUNÄIDENDI "TARK TALLEKE" TEGELASED

Siin on kõik tegelased peale nuku, viimase leiad kindlasti oma mänguasjakastist. Enne väljalõikamist uuri jooniseid, sest need asuvad nukkude teisel poolel.

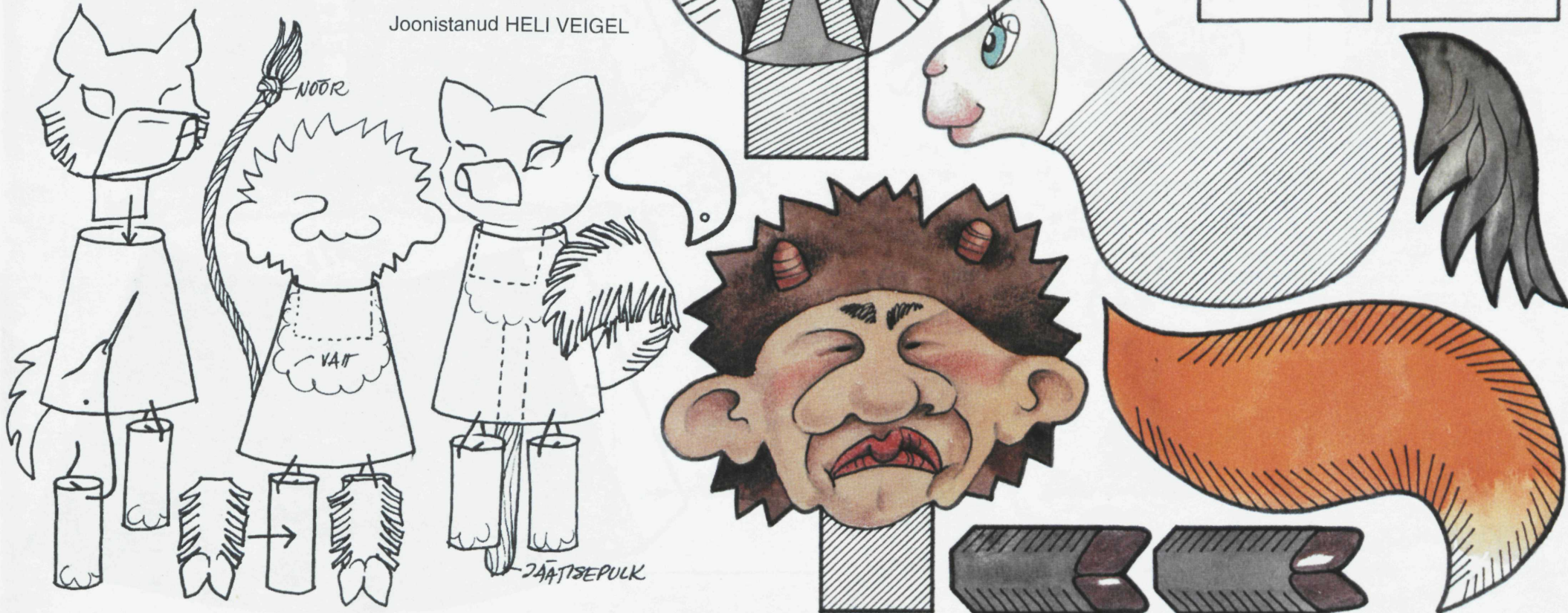
Tallekese keha viirutatud pinnale liimi tugevduseks papitükk. Keha ja papi vahele pista jäätisepulk. Jalgadeks lõika valged paberiribad (3 x 5 cm), keera pliitsi peale torusse ja liimi kinni. Kinnita need niidi ja nõelaga kahekaupa keha külge lõdvalt rippuma. Samuti kinnita saba. Kata keha ja saba liimiga ning siis õhukese vatikihiga. Lõpuks liimi vatile kõrvad.

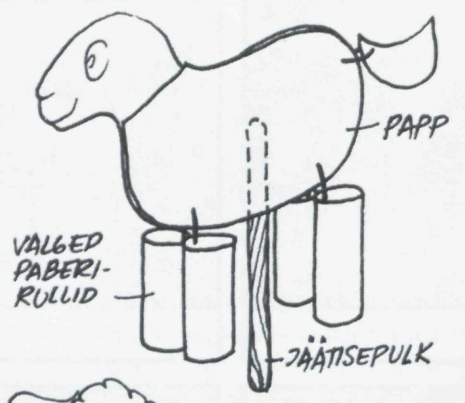
Teiste tegelaste kehad liimi toruks. Pead liimi viirutatud pinda pidi kaela sisse. Rebase ja hundi näole liimi koon. Selja taha sobivasse kohta kinnita sabad. Rebase saba lõika normaliseks. Vanatühja saba tee nõõripüst (12 cm). Tee sappa sõlm ja haruta ots lahti. Teine sabaots pista Vanatühja selja taga august läbi ning liimi kehatoru sisse kinni.

Rebase ja hundi jalad leiad lõikelehel. Keera need pliitsi abil rulli ja liimi kokku. Vanatühja jalgadeks lõika paberist ise sama suured (3 x 5 cm) tükid. Nendele liimi joonise järgi peale ka kabjad koos narmastatud säärtega. Jalad kinnita nagu tallekesel.

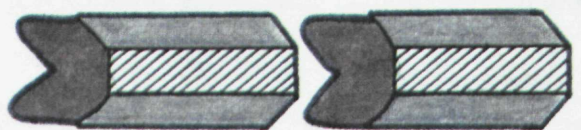
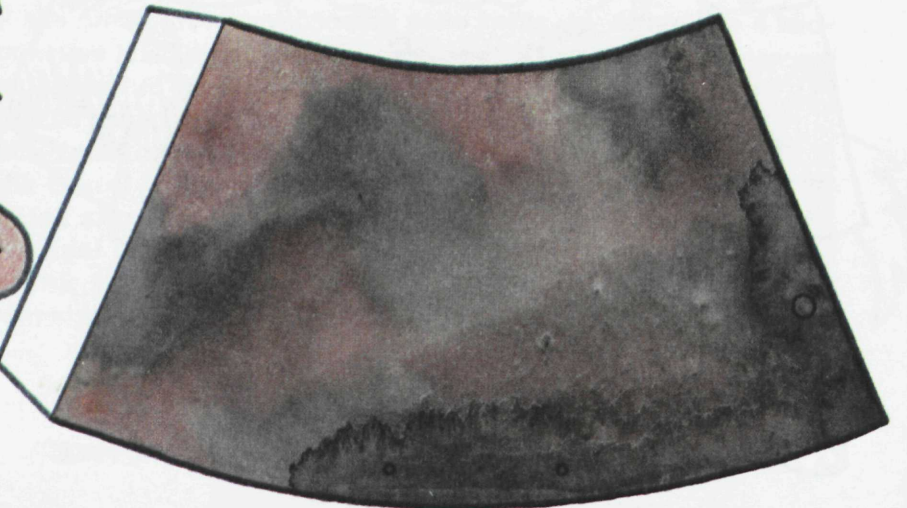
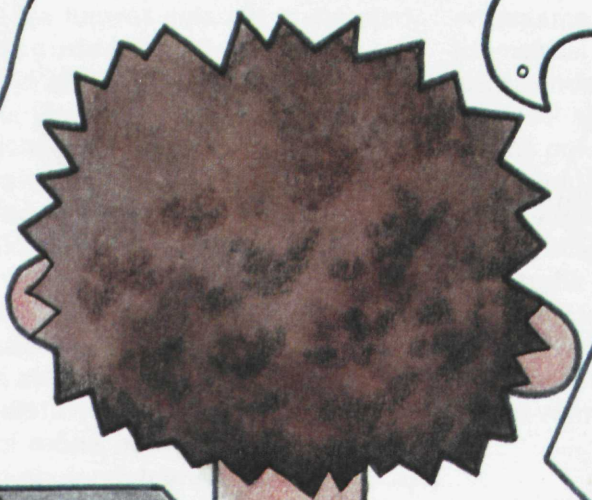
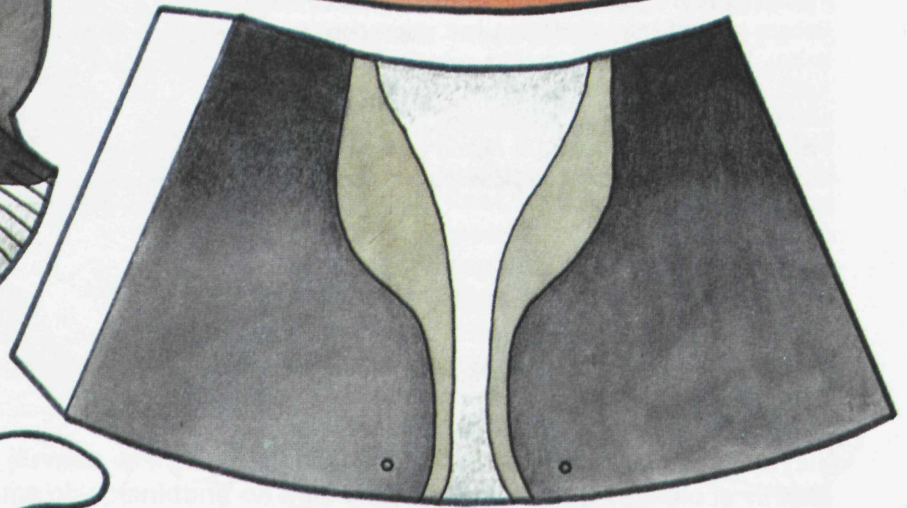
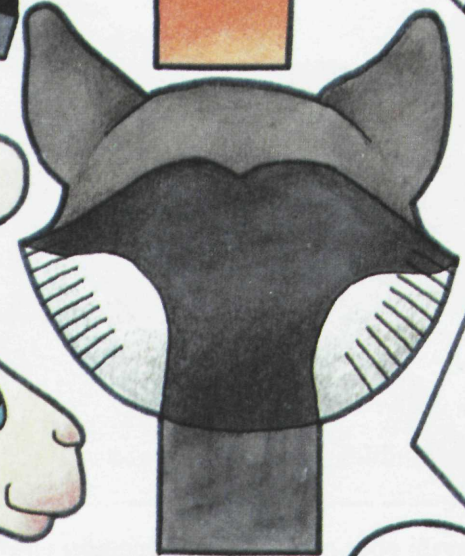
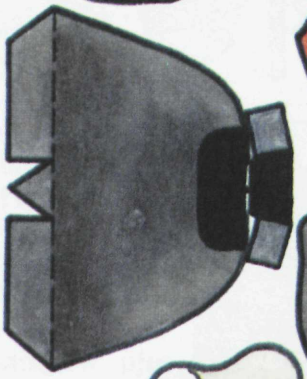
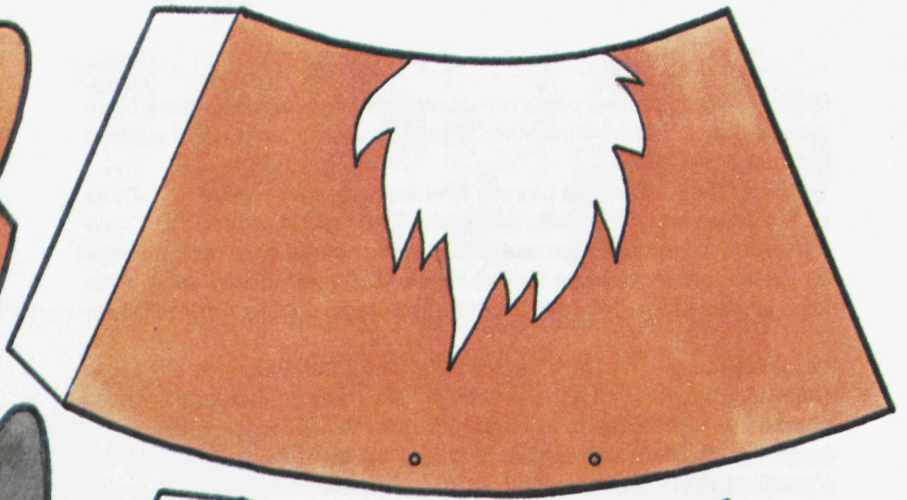
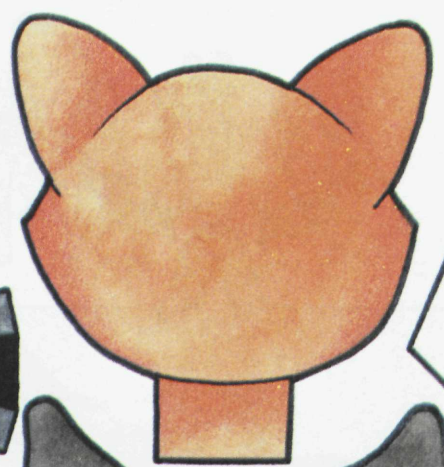
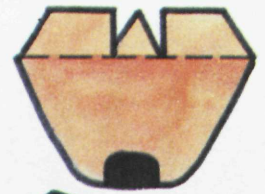
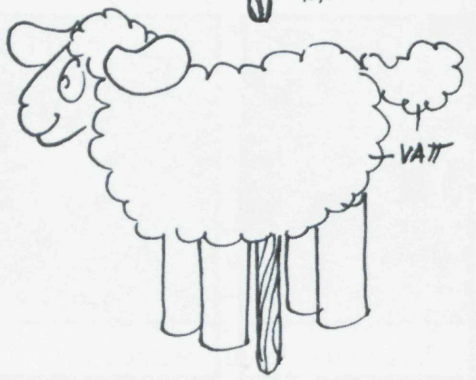
Pista kehadesse vatitropid, et nukud paremini sõrme otsas püsiksid. Võid kehade külge liimida ka jäätisepulgad (joonisel rebane) ja nendest nukke püsti hoida.

Joonistanud HELI VEIGEL

VALGED
PABERI-
RULLID

MITUT ELUSOLENDIT SELLEL PILDIL ON?

ARVA, MILLISED NÕUD SIIN KAPIS KUULUVAD SAHASSE SÈRVIISI!

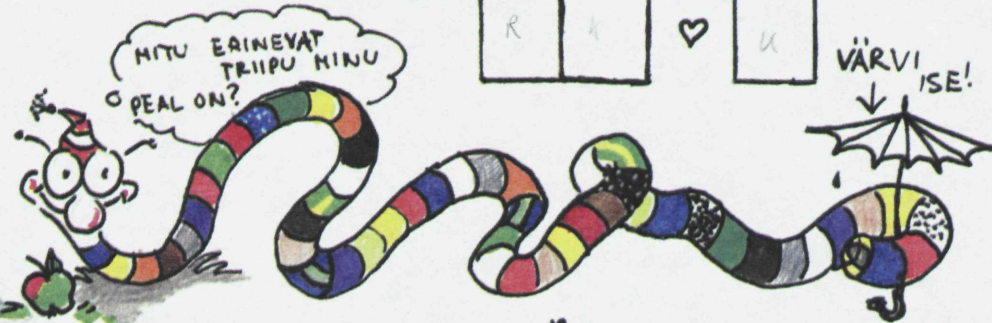
KAS SA SELLE RISTSONA LAHENDAMISEGA SÄAD HAKKAMA?

SPORDI TARVE

	V	K	S	S	K	T	K
	A	A	V	O	V	V	A
J	A	U	V	K	V	L	P
	S	V	S	K	S	P	P
	R	K		♥	K		

VÄRVI ISE!

MITU ERINEVAT TRIIPU MINU PEAL ON?

ARVUTA! PROOVI, KAS OSKAD ISE KÄ SELLISEID NUMBRIMEHIKES! JOONISTADA!

VEA PIIATSIGA JOON NUMBRIST NUMBRINI NENDE ÕIGES JÄRJEKORRAS. VAATA, MIS LOOM VÄLJA TULEB.

Lasteajakiri
"TÄHEKE"
Asutatud jaanuaris 1960
ilmuib kord kuus

★

Toimetuse aadress:
Pärnu mnt. 67a
EE0001 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel. 681 497

Tegevtoimetaja
VIIVI VARIKSAAR
tel. 681 495

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel. 681 495

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel. 681 495

Printim
Pärnu mnt. 67a
EE0001 Tallinn

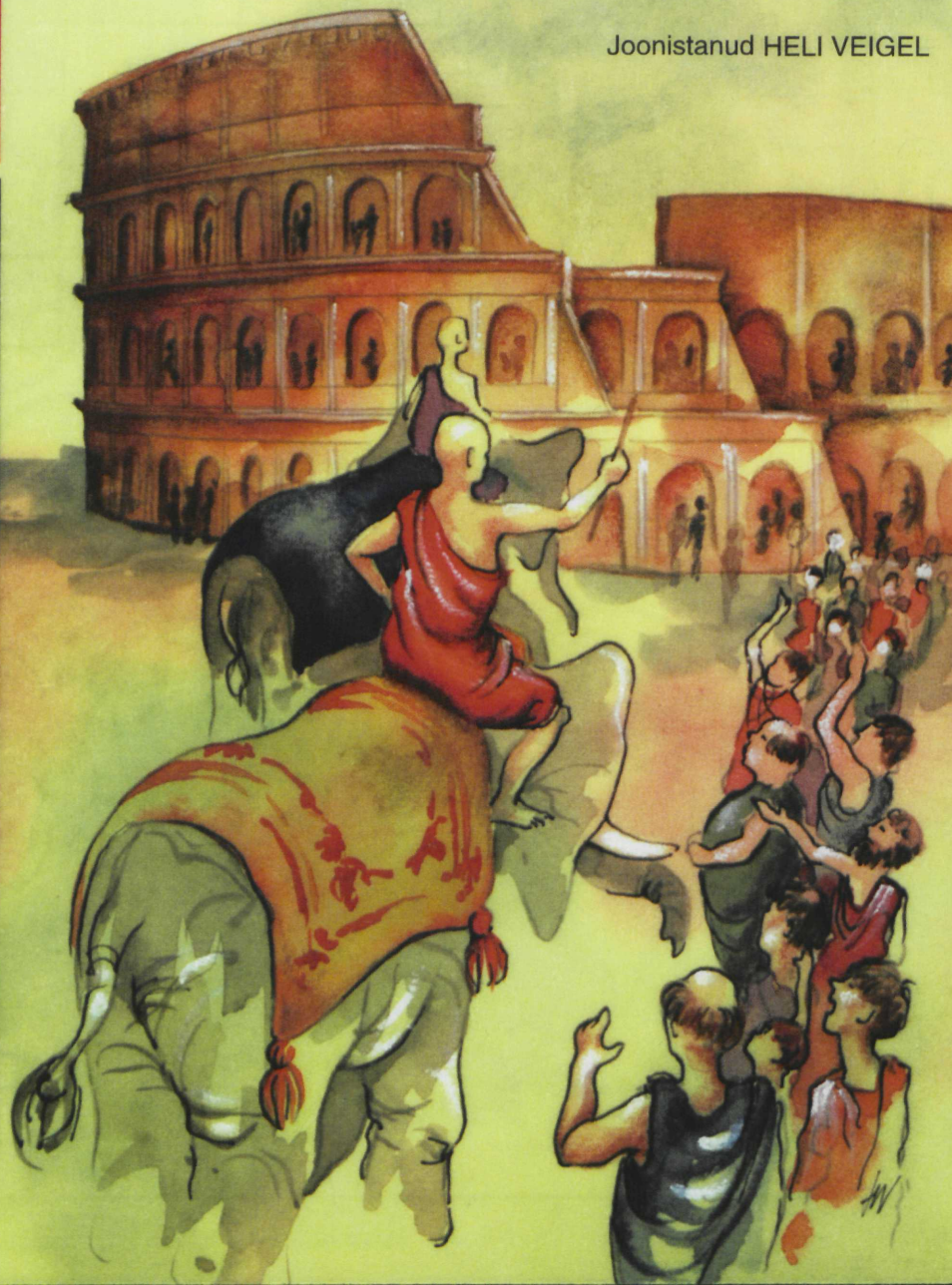
ESIKAANEL
HILLAR
METS
JONISTUS

Detsembrikuu "Tähekestest" said lugejad teada, et sel aastal alustame klounikooliga. Ajakirja igas numbris räägime tsirkusest: tutvustame selle ajalugu ja maailmakuulsaid kloune, õpime naljategemist ja uurime trikkide saladusi. Tsirkus ja klounid – need on täiesti lahutamatud mõisted. Tsirkuseetendusel naerame kõik klouni saamatuse üle. Meid lõbustab, et ta jääb igale poole ette, komistab, kukub vaatajatele sülle ja kaotab pidevalt asju. Teda vaadates tundub, et naljategemine on väga lihtne. Alles siis, kui hakata lähemalt uurima, millise osavusega kloun kõiki oma tükke teeb, mõistame: olla kloun on suur kunst.

Itaalias, kus klounid kõigepealt rahva ette tulid (18. sajandil), olid nad ennekõike akrobaadid. Tsirkus ise on palju vanem kui tema tähtsad tegelased klounid. Juba Vana-Roomas kogunes suure areeni ümber sada viiskümmend tuhat vaatajat. Nende ette tulid võistleva ratsanikud, oma saladuslikke trikke tegid

Joonistanud HELI VEIGEL

mustk...
 igasugu...
 loomi. Põnevaim hetk
 saabus siis, kui areenile
 tulid lõvid ja elevantid.
 Tänapäeva tsirkus on sündinud Inglismaal. Selle rajajaks peetakse ühte poe-omanikku. Tema töötas talviti oma äris, suviti aga rändas mööda maad koos dresseeritud karu, paari ahvi ja mõne linnuga. Tsirkuseartisti elu polnud tol ajal kerge. Publiku austus käis tihti koos kirikutegelaste põlgusega. Tsirkus võlgneb tänu ka Inglise armee seersandile Philip Astley'le (loe: filip ästlei). Andeka ratsutajana rajas ta Londoni südalinna esinemisplatsi, kus koos oma sõpradega näitas ratsutamiskunsti. Rahva kutsumus kokku väike orkester. Hea ilma korral toimusid etendused iga päev. Kui soovid õppida "Tähekestest" klounikoolis, joonista, millisena kujutad ette Vana-Rooma või Inglismaa esimest tsirkust. See on esimene kodune ülesanne.